MELHUS BANKEN

Etiske retningslinjer

Oppdatert 17.09.2026

Innholdsfortegnelse

Om etiske retningslinjer *3*

Overholdelse av lover, forskrifter og interne rutiner *4*

Taushetsplikt og diskresjon *4*

God forretningsskikk *4*

Banken som arbeidsplass *6*

personlige forhold *7*

Etiske dilemmaer og veiledning *9*

Gjennomgang av etiske retningslinjer *9*

Brudd på etiske retningslinjer *9*

Om etiske retningslinjer

Melhusbanken er avhengig av å ha en høy etisk standard og omverdenens tillit til bankens profesjonalitet og integritet. Dette innebærer at alle skal vise en adferd som er tillitsvekkende, ærlig og redelig i henhold til de normer, regler og lover som myndighetene setter, de som gjelder i samfunnet, og mellom kolleger.

Retningslinjene skal bevisstgjøre og sørge for etterlevelse av den etiske standarden i banken og må sees sammen med lover, regler og øvrige retningslinjer, herunder bankens verdier; Tett på, Spør, Gjennomfør og Sterkest sammen, samt bankens strategier. Retningslinjene danner en ramme for opptreden og holdninger, men er ikke uttømmende. Det er derfor svært viktig at den enkelte ansatte og tillitsvalgte har en aktiv holdning til egen etikk, opptrer med rettskaffenhet og ikke lar seg påvirke urettmessig i etiske spørsmål.

Retningslinjene omfatter all direkte eller indirekte involvering i økonomisk kriminalitet, misligheter, eller andre kritikkverdige forhold som kan skade banken, kunder, samarbeidspartnere eller tilliten til finansnæringen i stort. Dette gjelder både handlinger som begås internt i banken, og handlinger der banken, ansatte eller tillitsvalgte medvirker til, legger til rette for, eller på annen måte legger tilrettelegger for eksterne misligheter. Hvordan dette området skal håndteres er nærmere beskrevet i retningslinjer interne misligheter.

Banken har nulltoleranse for at ansatte, tillitsvalgte eller andre som opptrer på vegne av banken, involverer seg i, medvirker til eller legger til rette for økonomiske misligheter. Dette gjelder uavhengig av om handlingen skjer til fordel for den ansatte selv, banken, kunder eller andre eksterne parter.

Bankens etiske retningslinjer presiserer forventninger og krav som banken stiller til sine ansattes handlemåte og opptreden. I tillegg har banken ansettelsesavtaler, stillingsinstrukser og arbeidsreglement.

Banken er avhengig av tillit fra kunder, myndigheter, egenkapitalbeviseiere og samfunnet ellers for å kunne utføre sin forretningsvirksomhet og samfunnspålagte oppgaver som sparebank. Enhver person som er involvert i bankdriften, og som i sin rolle identifiseres som en representant for banken skal utvise en adferd som er forenelig med bankens etiske prinsipper og bankens verdier. Ledere i banken har et særskilt ansvar for personlig opptreden i form av å være gode forbilder for øvrige ansatte. Bankens ledere skal opptre med integritet og skal være en god representant for banken i enhver forbindelse, også etter arbeidstid og i sammenhenger utenfor bankens regi. Adm. banksjef har et særskilt ansvar, og bør være bevisst sin rolle både i eksterne og interne situasjoner. Alle ansatte skal også ha et bevisst forhold til hvordan privat adferd kan påvirke tilliten til banken.

De etiske retningslinjene gjelder for alle bankens ansatte, ansatte i bankens eventuelle datterselskap, personer som arbeider på oppdrag av banken eller konsulenter i banken, som ikke er ansatt. Disse reglene gjelder også for medlemmer av bankens styre.

Retningslinjene skal godkjennes av styret.

Overholdelse av lover, forskrifter og interne rutiner

Alle ansatte skal rette seg etter de lover og forskrifter som gjelder for virksomheten og utøvelsen av denne. Ansatte skal også overholde de interne rutiner som er fastsatt av banken, herunder instrukser, fullmakter mv. knyttet til den enkeltes stilling.

Taushetsplikt og diskresjon

Taushetsplikt

Alle ansatte har taushetsplikt om interne forhold, om kundenes forretningsmessige forhold, samt annen informasjon som kan anses som konfidensiell, jf. bankens arbeidsreglement.

I henhold til verdipapirhandelloven vil overtredelse av taushetsplikten ved innsideinformasjon i enkelte tilfeller være en straffbar handling som kan medføre tiltale.

Diskresjon

Diskresjon vedrørende opplysninger om kunder skal etterleves med den største aktsomhet. Fortrolige papirer skal oppbevares utilgjengelig for andre, og skal makuleres på en forsvarlig måte når de ikke lenger benyttes. Ingen (kunder, besøkende eller liknende) skal kunne finne eller se opplysninger om kunder, kundeforhold, eller opplysninger om virksomheten.

God forretningsskikk

Kundebehandling

Banken er tilsluttet Finansnæringens Autorisasjonsordninger (FinAut) og Finansnæringens Etikkplakat, og skal følge retningslinjene for «God Skikk» i forbrukerforhold som forvaltes av FinAut.

Vektlegging av holdninger, etikk og god forretningsskikk er en forutsetning for at banken skal fylle sin samfunnsrolle.

Dette innebærer at rådgivningen skal være forsvarlig, redelig og tilpasset kundens behov, økonomiske situasjon og forståelse av produktet og tjenesten. Ved kredittvurdering skal banken innhente og vurdere nødvendige og relevante opplysninger om kundens økonomi før avtale inngås. Dette innebærer en plikt til å avslå søknader der kreditten ikke anses forsvarlig for kunden, i henhold til finansavtaleloven § 5-4.

Banken skal i relasjon til kunden:

- ha høy integritet
- opptre åpent, ærlig og rettferdig
- fokusere på å yte helhetlig økonomisk rådgivning
- legge til rette for dialog, der kunden kan dele sine synspunkter med mål om å forbedre bankens produkter og tjenester
- gi råd som er egnet for kunden, og som tar utgangspunkt i kundens interesser og behov
- selge og markedsføre finansielle tjenester på en tydelig og transparent måte
- gi tydelig informasjon om hvordan kundens aktiva forvaltes

- legge opp til en høy tilgjengelighet med utgangspunkt i kundens forventninger og behov

Kunden skal alltid gis god informasjon om bankens produkter før avtale inngås, og det skal foreligge tilstrekkelig dokumentasjon av kundesamtalen og grunnlaget for de avtaler som inngås.

Banken skal ha søkelys på personvern i kundebehandlingen, og sikre at banken behandler personopplysninger i samsvar med gjeldende personvernlovgivning og interne regler. Kunder, leverandører, samarbeidspartnere, ansatte og eiere skal kunne stole på at banken ivaretar personvernet, og beskytter deres interesser.

Skatteunndragelse/Hvitvasking og terrorfinansiering

Ansatte skal til enhver tid etterleve bankens rutiner innenfor antihvitvask, og skal aktivt jobbe for å avdekke, forebygge og rapportere transaksjoner som er knyttet til terrorfinansiering eller utbytte av straffbare forhold.

Dette omfatter også andre former for økonomisk kriminalitet og misligheter, herunder korrupsjon, bedrageri, underslag, dokumentforfalskning, skatteunndragelse og annen utilbørlig tilrettelegging for ulovlige eller uetiske disposisjoner.

Ingen ansatte skal under noen omstendigheter benytte seg av svart arbeid. Helt enkle sjekker bør gjennomføres før man velger firma for oppdrag, se tips på handlehvitt.no. Som et minimum må man få faktura for utført arbeid og betale via bank.

Banken og bankens ansatte skal ikke investere i selskaper eller gi kreditt til kunder som organiserer sin virksomhet i såkalte skatteparadis, eller som ikke rapporterer sin virksomhet i ethvert land de opererer i.

Banken og bankens ansatte skal ikke ta del i, råde kunder til, eller tilrettelegge for aggressiv skatteplanlegging som har til hensikt å unndra eller urettmessig unngå skatt. Videre forventes det at bankens kunder er åpne om sine eierstrukturer, at de organiserer sin virksomhet på en slik måte at de gjenspeiler reell produksjon/verdiskapning, og ikke utnytter smutthull i lovverket for å unngå beskatning.

Interessekonflikter og habilitet

Bankens forretningsvirksomhet skal til enhver tid være på en slik måte at risikoen for interessekonflikter begrenses til et minimum. Banken har egne retningslinjer for identifisering og håndtering av habilitets- og interessekonflikter.

økonomiske fordeler og gaver fra bankens kunder eller andre forbindelser

Ansatte eller tillitsvalgte skal i utgangspunktet ikke motta noen form for økonomisk fordel eller gave, herunder representasjonsgaver, fra noen av bankens forbindelser. Det innebærer også rabatter eller bonus ved private innkjøp, låneopptak eller lignende.
Det er ikke under noen omstendigheter akseptabelt å motta og tilegne seg kontanter eller andre finansielle ytelser.
Rabatter som gis til alle ansatte i banken kan godtas. Rabatter gitt til kun enkeltpersoner vil kunne anses som bestikkelser.
Rutine for håndtering av slike fordeler/tilbud er nærmere beskrevet i retningslinje for håndtering av habilitets- og interessekonflikter.

BÆREKRAFT OG SAMFUNNSANSVAR

Banken skal ta hensyn til miljø, klima, etikk og sosiale forhold i hele bankens virksomhet.

Banken er sertifisert som Miljøfyrtårn. Sertifiseringen forplikter banken til å arbeide systematisk med miljø- og bærekraftsarbeid i egen drift, og til å dokumentere forbedringer over tid. Banken skal ta bevisste valg som reduserer negativ påvirkning på klima og miljø. Ansatte skal være kjent med bankens bærekraftsarbeid og bidra til at bankens valg og handlinger er i tråd med kravene som følger av Miljøfyrtårnsertifiseringen, bankens verdier og øvrige retningslinjer.

Bankens ansatte skal derfor alltid gjøre sitt beste for å motvirke krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, og alvorlig miljøskade. Dette gjelder også andre handlinger som kan oppfattes som uetiske, både internt og i samfunnet ellers.

Leverandører og samarbeidspartnere

Banken skal stille krav til etisk atferd hos leverandører og samarbeidspartnere. Det forventes at disse følger prinsipper for menneskerettigheter, arbeidsvilkår og miljøhensyn. Banken skal gjennomføre, og redegjøre for, aktsomhetsvurderinger i tråd med Åpenhetsloven, og følge opp eventuelle funn på en ansvarlig måte.

Banken som arbeidsplass

Mangfold, inkludering og likestilling

Banken skal fremme et inkluderende arbeidsmiljø preget av respekt, likeverd og mangfold. Diskriminering på bakgrunn av kjønn, alder, etnisitet, religion, funksjonsevne eller seksuell orientering aksepteres ikke. Alle ansatte skal bidra til å skape en arbeidsplass der ulikhet verdsettes og ubevisste fordommer motarbeides.

Transparens og åpenhet

Åpenhet i beslutningsprosesser og kommunikasjon er avgjørende for tillit og etterprøvbarhet. Ansatte skal dokumentere relevante beslutninger og sikre sporbarhet i saksbehandling. Informasjon skal deles på en måte som fremmer forståelse og innsyn, innenfor rammene av taushetsplikt og personvern.

Digital etikk og kunstig intelligens

Bruk av digitale verktøy og kunstig intelligens skal skje på en ansvarlig og etisk måte. Bruk av kunstig intelligens skal ikke medføre at konfidensiell informasjon, personopplysninger eller kundeopplysninger deles med løsninger som ikke er godkjent av banken.

Ansatte skal ikke misbruke tilgangen til bankens IKT-systemer til å innhente informasjon om bankens kunder, forretningspraksis, osv. som den ansatte ikke har behov for i sitt arbeid. Bankens IKT-systemer, informasjon, data og tilganger skal heller ikke benyttes til å gjennomføre, skjule, tilrettelegge for eller på annen måte fasilitere økonomisk kriminalitet eller misligheter i stort, verken internt i banken eller overfor kunder, leverandører, samarbeidspartnere eller andre eksterne parter. Misbruk av systemtilganger, data eller informasjon i slike sammenhenger anses som et alvorlig brudd på bankens etiske retningslinjer.

Informasjonssikkerhet og cybersikkerhet

Alle ansatte har ansvar for å beskytte bankens informasjon og digitale infrastruktur. Det forventes at ansatte følger sikkerhetsprosedyrer, bruker sikre passord og rapporterer mistenkelig aktivitet. Alle ansattes tilganger til ulike systemer skal registreres i et eget system, og tilganger skal tildeles ut fra behov. Bruk av privat utstyr i arbeidssammenheng skal følge bankens IKT-instruks.

Utgiftsdekning og skatt

Banken skal som hovedregel betale for egne medarbeideres reiser (transport og overnatting) og bevertning. Etter avtale med nærmeste leder, kan det gjøres unntak for rene faglige oppdrag, som for eksempel foredrags- eller kursvirksomhet, der oppdragsgiver står for alle kostnader. Det samme kan gjelde for enkel servering i forbindelse med møter i tjenesten eller ved jubileumsarrangement.

I forbindelse med arrangementer i regi av banken er hovedregelen at reiser og overnatting betales av kunden/forretningsforbindelsen. Det kan gjøres unntak i de tilfeller hvor vedkommende bidrar til kompetanseheving eller forretningsutvikling i banken.

Enkelte gaver/reiser vil være skattepliktig for mottaker. Det må vurderes nøye om mottaker vil bli skattepliktig for gaven/reisen/utgiftsdekningen, og mottakeren må alltid opplyses i forkant om eventuell skatteplikt. Reiser og utgiftsdekning som har innslag av feriemessig karakter, skal alltid forhåndsklareres med nærmeste leder. Nærmere retningslinjer for utgiftsdekning og skatt knyttet til reise, representasjon, utlegg, gaver m.m. finnes i bankens personalhåndbok.

personlige forhold

Økonomiske forhold

Ansattes og tillitsvalgtes privatøkonomi er i utgangspunktet banken uvedkommende. Det kan likevel bli oppfattet som en svekkelse av den tillit, respekt og uavhengighet som banken ønsker å tilstrebe hvis ansatte eller tillitsvalgte er utsatt for betydelige økonomiske utfordringer. Banken har en forventning om den enkelte ansatte har en ordnet økonomi, og ikke påtar seg ansvar som setter den ansattes personlige økonomi i fare. Ansatte som opplever økonomiske utfordringer som kan påvirke arbeidssituasjonen eller tilliten til rollen, oppfordres til å etablere en dialog om situasjonen med nærmeste leder, den ansattes rådgiver i banken, eller andre tillitspersoner, for råd og støtte. Ansatte og tillitsvalgte forventes å holde kundeforholdet med banken i orden.

NARKOTIKA, ALKOHOL ELLER PENGESPILL

Bankens medarbeidere skal ikke bruke narkotika. Alkohol skal ikke inntas i arbeidstiden. Unntak kan gjelde i forbindelse med representasjon, men i slike tilfeller bør man være restriktiv med inntaket.

Man kan heller ikke bruke rusmidler utenom arbeidstid på en slik måte at det medfører fravær, eller at arbeidet ikke kan utføres tilfredsstillende. Bankens medarbeidere skal utvise moderasjon

under arrangementer der det serveres alkohol. Bankens ansatte skal ikke delta i ulovlige pengespill, spekulasjonsforretninger eller liknende. Pengespillaktiviteter i arbeidstiden er ikke tillatt.

Ved mistanke om at en kollega har problemer med rus eller spilleavhengighet, skal nærmeste leder eller HR varsles.

Medlemskap eller sympatier for visse organisasjoner

Banken aksepterer ikke at ansatte er medlemmer eller aktivt sympatiserer med organisasjoner som er udemokratiske, rasistiske eller voldelige, eller på annen måte kan forbindes med kriminell aktivitet/virksomhet. Engasjement eller medlemskap i organisasjoner der formålet ikke er forenelig med bankens etiske retningslinjer ellers, aksepteres heller ikke.

Trakassering

Banken aksepterer ingen form for trakassering eller utilbørlig opptreden overfor kolleger, kunder eller andre. Banken aksepterer ingen form for kjønnsdiskriminering, aldersdiskriminering, religionsdiskriminering, rasediskriminering eller liknende overfor kolleger, kunder, eller andre.

Kommunikasjon

Det er administrerende banksjef eller styreleder som i hovedsak uttaler seg på vegne av banken. Dersom den ansatte blir kontaktet av media i forhold som vedrører banken, skal en eventuell uttalelse bestandig klareres med bankens ledelse.

Dersom ansatte uttaler seg i media som privatperson, i saker som kan være egnet til å skape koblinger til den ansattes arbeidsforhold i banken, bør dette også avklares med bankens ledelse.

Bruk av sosiale medier

Uttalelser og innlegg i sosiale medier på vegne av Melhusbanken, skal kun gjøres av personer som er autorisert for dette.

Privat bruk av sosiale medier er i utgangspunktet opp til den enkelte og tilhører den private sfære. Melhusbanken respekterer den enkeltes ytringsfrihet. På bakgrunn av vår virksomhet ønsker vi likevel å komme med noen anbefalinger og retningslinjer for privat bruk.

Når ansatte opptrer i sosiale medier er det viktig at man fortsatt husker at man jobber i banken, og hvilke verdier banken står for. Før noe publiseres i sosiale medier bør derfor alle ansatte vurdere konsekvensene for banken og sitt arbeidsforhold.

Tenk på ditt personlige digitale fotavtrykk. Det du selv publiserer i sosiale medier spres lett og forblir ofte synlig og søkbart i lang tid fremover, gjerne i flere år.

Unngå tvil og uklarhet om din identitet som kan bidra til unødige misforståelser. Skriv at du er ansatt i Melhusbanken om det er relevant. Du bør være åpen om at du jobber i Melhusbanken, og du må tydelig nevne at du uttaler deg som privatperson og med dine egne meninger. Hvis du ikke har avtalt noe annet med din leder representerer du deg selv, ikke selskapet. Skriv i førsteperson slik at det er tydelig at du uttaler deg som privatperson.

Ta diskusjoner rundt utfordringer om forhold som angår jobben direkte med din leder – ikke på nettet.

Når det gjelder jobben vår, skal vi ikke omtale:

- Virksomhetssensitive og taushetsbelagte tema
- Kollegene og lederne våre
- Kunder, leverandører og samarbeidspartnere
- Konkrete arbeidsoppgaver

Ingen av bankens ansatte skal snakke nedsettende om konkurrenter eller publisere negativt innhold i konkurrentenes kanaler. Bankens ansatte skal heller ikke uttale seg om rykter, spekulasjoner eller interne prosesser. Dette gjelder også rettslige prosesser som banken har vært eller er involvert i.

OPPDRAG UTENFOR BANKEN

Det er positivt at bankens ansatte engasjerer seg i frivillig virksomhet på fritiden, men det frivillige arbeidet skal ikke gå utover arbeidet i banken. Medarbeidere må utvise varsomhet i valg av oppdrag eller verv utenfor arbeidet i banken, inklusive oppdrag som ikke utføres på kommersiell basis. Nærmere regler finnes i Retningslinjer for identifisering og håndtering av interessekonflikter og i Arbeidsreglementet. For styret i banken er dette punktet regulert i styreinstruksen og i henhold til det til enhver tid gjeldende regelverket.

Etiske dilemmaer og veiledning

Banken skal ha tydelige og trygge retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold. Alle ansatte skal kunne varsle anonymt og uten frykt for represalier. Varsler skal behandles konfidensielt, og følges opp av ansvarlig leder eller en uavhengig rolle i henhold til bankens varslingsrutiner. Det skal være lav terskel for å si ifra om forhold som kan være i strid med lov, interne retningslinjer eller etiske normer. Nærmere beskrivelse av hvordan varsling skal skje fremgår av bankens varslingsrutine.

Ved tvil om hva som er riktig fremgangsmåte i en situasjon, skal ansatte søke råd hos nærmeste leder eller HR. Eksempler på etiske mulige dilemmaer, og bankens anbefalte håndtering, skal inngå i opplæring og intern kommunikasjon.

Gjennomgang av etiske retningslinjer

Alle ansatte skal hvert år gjennomgå de etiske retningslinjene og signere på at det er lest og forstått i TQM.

Brudd på etiske retningslinjer

Brudd på bankens etiske retningslinjer kan medføre arbeidsrettslige reaksjoner i henhold til bankens arbeidsreglement og gjeldende lovverk. Alvorlige brudd skal rapporteres til styret og inngå i bankens hendelsesregister.

Vedlegg: Finansnæringens Etikkplakat

Stamsund, Lofoten

FINANSNÆRINGENS ETIKKPLAKAT

Finansnæringens oppdrag er blant annet å arbeide for økonomisk trygghet for enkeltmennesker, vekstkraft for næringslivet, økonomisk stabilitet i samfunnet og effektive og sikre betalingsløsninger. Medlemsbedriftene i Finans Norge står sammen om oppdraget, og næringen er avhengig av tillit for å kunne utføre det på en god måte. Dette forutsetter høy etisk standard. Næringen har et kollektivt ansvar for måten oppgavene løses på.

Vektlegging av holdninger, etikk og god forretningsskikk er en forutsetning for at finansnæringen skal fylle sin samfunnsrolle. Finansnæringen har høyere ambisjoner enn kun å oppfylle krav i lover, forskrifter og andre bestemmelser. Aktiv selvregulering, gode bransjestandarder og andre fellestiltak skal sikre tillit til næringen.

Den enkelte bedrift har ansvar for sin egen etiske standard, men brist hos én medlemsbedrift rammer hele næringen. Hensikten med arbeid i regi av fellesskapet er å øke bevisstheten, bidra til selvregulering og gjøre detaljert myndighetsregulering overflødig der det er naturlig at næringen selv setter standarder.

Gjennom Finans Norge vil næringsfellesskapet løpende reise debatter om forbrukervern og tillit mellom finansnæring og samfunn. Tiltak iverksettes når det er nødvendig.

Bedrifter tilsluttet Finans Norge forplikter seg til å:

- Løse samfunnsoppdraget på en måte som ivaretar hensynet til alle bedriftens interessenter
- Spre kunnskap om personlig økonomi til kunder generelt og til ungdom spesielt slik at disse får grunnlag for å ta gode økonomiske beslutninger
- Arbeide for en sunn, sikker, stabil og ansvarsfull finansnæring
- Ivareta hensynet til åpenhet og ansvarlighet i egen forretningsdrift
- Bidra til sunn og god konkurranse i markedet
- Etterleve bransjestandarder – herunder God skikk ved rådgivning og annen kundebehandling samt næringens felles kompetansestandarder
- Unngå rutiner og systemer, herunder incentivsystemer, som fremmer kortsiktig tenkning og på lengre sikt skader bedriftens interessenter, bedriften selv og den samlede finansnæringen
- Følge opp brudd på bransjestandarder og interne standarder

Finans Norge

Finansnæringens etikkplakat er vedtatt av hovedstyret i Finans Norge. Alle selskap som er tilknyttet Finans Norge er forpliktet til å etterleve den og sørge for at den er innarbeidet i egen organisasjon.